

Vakvrouw = vakman

Vrouwelijke projectleider staat mannetje in leuke mannenwereld

Fieldmanager is direct nieuwsgierig naar de dame die als één van de slechts enkele aanwezige vrouwen vooraan in de zaal haar oren spitst tijdens het congres. Ze 'legt sportvelden aan', zo blijkt! Hoe is het om als vrouw werkzaam te zijn in een mannenwereld?

Auteur: Karlijn Raats

Brigit Köster werkt al sinds 2004 bij de gemeente Westland. Ze is in 1997 begonnen in de voormalige gemeente 's-Gravenzande. Na de fusie in 2004 van vijf gemeentes De Lier, Monster, Naaldwijk, Wateringen en 's Gravenzande tot de gemeente Westland kwam Brigit terecht bij de afdeling Inrichting Openbare Ruimte, gevestigd in Wateringen. Binnen deze afdeling heeft zij de functie van projectleider cultuurtechniek. Naast projecten met groen, spelen en water heeft zij o.a. de taak om de aanleg van allerlei soorten sportvelden voor te bereiden en aan te besteden. Dat gebeurt in opdracht van de beleid- en beheerafdelingen Maatschappelijke Ontwikkeling en Planontwikkeling-Vastgoed. Vroeger stuurde zij de aannemers buiten aan. Nu zit ze op kantoor en zorgt ze voor de complete projectbegeleiding vanaf initiatief, ontwerp, bestek, aanleg en nazorg tot aan de overdracht. Hierbij wordt ze ondersteunt door drie medewerkers op het gebied van cultuurtechniek, die zowel werkvoorbereiding als toezicht op de uitvoering verzorgen.

Bouwteam

Na een korte uiteenzetting van haar opleiding- en beroepsgeschiedenis gaat Brigit al snel gedreven in op een belangrijk aspect van haar taken: aanbesteden. Ze heeft hierover sterke ideeën. "Bij de aanleg van kunstgrasvelden bleek het toepassen van onze inkoopbeleidregels niet altijd gunstig uit te pakken. Zo werkte het openbaar aanbesteden bij ons in sommige gevallen niet. Na enige tijd zijn we overgestapt naar het enkelvoudig onderhands aanbesteden waarbij we gingen werken met een 'bouwteam'. Een bouwteam", legt Brigit uit, "is een samenwerking tussen één aannemer, de gemeente en de verenigingen. Samen ontwerpen zij, en voeren zij uit." Binnen de bouwprojecten van de afdeling vastgoed bleek al ruimschoots ervaring te bestaan met bouwteams. Voor het eerst werd deze vorm van werken bij de gemeente nu toegepast in de cultuurtechniek. Hoe kreeg haar afdeling fiat voor de overstap van openbaar aanbesteden naar het onderhands aanbesteden met een bouwteam? "Aanvankelijk zijn we van openbaar aanbesteden rond 2008 overgestapt naar meervoudig onderhandse aanbestedingen, met als argument dat we een paar keer zeer nare ervaringen hebben gehad met een aannemer. De wethouder ging met dit voorstel akkoord. Op deze manier konden alleen aannemers inschrijven waarin we het volste vertrouwen hadden. Maar toen zaten we nog met de nadelen van 'laagste prijs' opgescheept, waardoor je een veld met minimale kwaliteit krijgt. De aannemer schrijft immers in met een mat die

net voldoet aan de gestelde eisen om zodoende het werk binnen te slepen. En dit terwijl het budget veelal toereikend is voor een veld van een betere kwaliteit. Bovendien vonden we het jammer dat we van tevoren nooit het type veld konden bepalen, in samenspraak met de verenigingen. Ook voelden verenigingen zich hierdoor niet gehoord." In 2010 stelde de gemeente om deze redenen aan de wethouder voor om de vier kunstgrasvelden die toen aangelegd moesten worden, enkelvoudig onderhands aan te besteden en met de aannemer in een bouwteam te gaan werken. De wethouder ging daar vervolgens mee akkoord. Köster legt uit: "We hadden goede ervaringen met één specifieke aannemer, die op dat moment als enige nog samenwerkte met verschillende kunstgrasleveranciers. Daarom zijn we al snel het bouwteam gaan formeren. Dat maakte het mogelijk om met de afgevaardigden van de vier verenigingen, gemeentemensen, en medewerkers van de aannemer in een bus te stappen en verschillende typen velden te bekijken in het land. De verenigingen mochten aangeven naar welk veld hun voorkeur uitging. Zo waren we ervan verzekerd dat de clubs tevreden waren en dat het veld binnen het budget van de gemeente paste."

Gunnen op Waarde

Omdat de aannemer waar de gemeente het afgelopen jaar een bouwteam mee vormde inmiddels ook in toenemende mate een samenwerking aangaat met één grasmatleverancier, is de gemeente inmiddels weer op zoek naar een andere vorm van aanbesteden. Brigit heeft al ideeën daarover. "Wij kijken naar de mogelijkheden van Gunnen op Waarde. Daarin kunnen we duurzaamheid ook verwerken in de aspecten van meerwaarde." Het blijft echter moeilijk om het aspect gevoel en het aspect mooi of niet mooi in een aanbesteding te beoordelen. "Ik vergelijk de aanschaf van een kunstgrasmat graag met de aanschaf van een auto. Je wilt zelf kunnen kiezen in welk merk auto je gaat rijden en dan is laagste prijs en duurzaamheid niet alles zeggend. Emotie, gevoel en smaak zijn belangrijke factoren die moeilijk meetbaar zijn."

TPE

Volgens Brigit hield de gemeente Westland zich al geruime tijd bezig met duurzaamheid in de standaard bestekken. Op het gebied van de aanleg van kunstgras heeft de gemeente onder het vaandel duurzaamheid gekozen voor TPE-beleid, omdat ze zich onzeker voelt over SBR-rubber. "De belasting van SBR-rubber op

de gezondheid en het milieu is nog niet onomstotelijk bewezen, maar we willen geen risico nemen." Naast het aspect van gezondheid grijpt Brigit ook nog even terug op een lezing door Rutger Schuijffel van adviesbureau De Meent en aannemer Jan Vrij. "Hoewel een groot deel van het publiek het zich wellicht nog niet zo bewust is, probeerden Jan Vrij en Rutger Schuijffel toch een balletje op te gooien over de problemen die we tegen gaan komen bij het renoveren van kunstgrasvelden. Het grote probleem is dat we op grote schaal velden moeten gaan renoveren die een aantal jaar geleden zijn aangelegd. Het vrijkomende zand kan niet geheel gezuiverd worden van SBR-rubber en dus zal uitloging van zink ook niet uitgesloten zijn. Dit zand kunnen we enerzijds onmogelijk massaal naar de stort gaan brengen, maar mogen we anderzijds volgens de Bodemwet ook niet hergebruiken in velden. Het hergebruik van zand en rubber zorgt dus voor een landelijk probleem, waar nog geen duidelijkheid over is. Hoewel de gemeente Westland gekozen heeft voor TPE, hebben wij uit het verleden ook velden liggen met SBR-rubber. Het blijkt vooralsnog niet eenvoudig om deze velden te renoveren. Dit bevestigt ons in de gedachte dat we een aantal jaar geleden niet voor niets gekozen hebben voor een ander materiaal dan SBR. Dit neemt overigens niet weg dat we met z'n allen moeten werken aan een praktische oplossing voor dit probleem."

Bouwkeet binnenstappen

Brigit is al bijna drie kwartier non-stop aan het woord met een rustig, maar zelfverzekerd en daadkrachtig voorkomen. Waarvoor Fieldmanager kwam, om haar te bevragen over het vrouwzijn in een mannenwereld, lijkt eigenlijk helemaal niet van toepassing. Fieldmanager praat gewoonweg met iemand die het vak verstaat, en dan maakt het niet uit of het een man of vrouw betreft. Dat vindt Brigit ook. Ze heeft naar eigen zeggen nooit last gehad van achterstelling door de mannen in haar omgeving, of van rebellie in de tijd dat ze nog mannen aanstuurde in de uitvoering. Ik deed mijn uitvoeringswerk bij voorkeur gewoon tussen de mannen, trok mijn werkschoenen aan en at mijn boterhammen met hen aan tafel in de bouwkeet. In het begin was ik me er wel van bewust dat ik als vrouw een bouwkeet vol met mannen binnenstapte. Dan is het niet handig als je hakkellend in de deuropening blijft staan. Maar ik heb me snel een plekje weten te geven en dus mijn mannetje leren staan." Brigit glimlacht, "mijn mannetje leren staan in een leuke mannenwereld."